

Bijbelse Dagkalender 2020

74^e jaargang

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Ontwerp omslag: Studio Anton Sinke
Lay-out en dtp binnenwerk: Gewoon Geertje

Het bijbelleesrooster dat in deze *Bijbelse Dagkalender* wordt gevolgd is van het Nederlands Bijbelgenootschap, www.bijbelgenootschap.nl. De bijbelteksten in deze uitgave zijn ontleend aan de NBV-vertaling.

Het tekstregister bij deze dagkalender vindt u als gratis download op www.kokboekencentrum.nl bij de pagina van de *Bijbelse Dagkalender 2020*.

ISBN 978 90 239 5742 3
NUR 707
www.kokboekencentrum.nl

© 2019 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden.

KokBoekencentrum Uitgevers vinden het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Woord vooraf

Een organist vertelde mij onlangs over zijn passie voor Bach. Het komt voor hem daarbij niet alleen op inspiratie, maar ook op transpiratie aan. Wanneer hij zich aan een nieuw stuk van Bach zet, begint het ermee dat hij veel studeert: iedere dag opnieuw. Hij maakt zich de oorspronkelijke compositie eigen, zonder meteen te letten op aanwijzingen en notities bij de bladmuziek. Hij wil terug op 'Bach zelf'. Musiceren is een ambacht en het vereist discipline. Dan worden al doende de noten tot muziek en ontstaat er ruimte voor een persoonlijke vertolking en daarmee de vreugde en voldoening.

Ik dacht hieraan, toen ik de bijdragen van de schrijvers voor deze *Bijbelse Dagkalender* las. Ik proef het ambachtelijke: het worstelen met teksten, die soms weerbarstig zijn. Soms vraag je je af wat je met een tekst of een verhaal moet, zeker als je dagen achter elkaar teksten leest die ons voor het gevoel wezensvreemd zijn. Kunnen we niet beter de Bijbel wegleggen of louter aansprekende stukjes lezen? Verrassend is het om te ontdekken dat de aanhouder wint, ook bij het lezen in de Bijbel. Gaandeweg merk je dat ook in vergeten en overgeslagen teksten en woorden de stem van de Eeuwige ons aanspreekt. Het bevrijdende van de Tenach en het evangelie en de vreugde van het koninkrijk van God komen in ons gezichtsveld. Zo op een geordende manier de Bijbel lezen kost iets, maar het levert ook een rijke schat op. De schrijvers nodigen ons elk op eigen wijze uit de Bijbel te nemen en te lezen!

Achter in deze *Bijbelse Dagkalender* vindt u gebeden voor persoonlijk gebruik.

Ds. André Wijting

Redactie:

Ds. A.M. Parmentier-Blankert, Hilversum

Ds. A. Wijting, Gorinchem

Auteurs:

Ds. G. Blom

protestants predikant uit Cambridge, UK

vanaf

01-01

Ds. R. van der Rijst

*protestants predikant te Haarlem-Noord
en Spaarndam*

21-01

Ds. P.J. van Midden

*docent Hebreeuws aan de Universiteit
van Tilburg*

13-02

Ds. S. Ypma

protestants predikant te Franeker

07-03

Ds. E.B. Mandemaker-Dieleman

*protestants predikant te Noordwijkerhout
en De Zilk*

30-03

Ds. A. Sterrenburg

protestants emeritus predikant uit Voorburg

19-04

Ds. J.J.F. van Melle 10-05
protestants emeritus predikant uit Oudorp

Ds. S. Janse 29-05
protestants emeritus predikant uit Ameide

Ds. A.J. Plaisier 19-06
protestants predikant te Apeldoorn

Ds. D.J. Versloot 10-07
protestants predikant te Mijdrecht

Ds. J.A. de Waal 01-08
protestants predikant te Nijland

Ds. C.S. van Andel 20-08
protestants predikant uit Houten

Ds. M.L. Meijer 08-09
protestants predikant te Engelen

Ds. R. van den Beld
protestants emeritus predikant uit Baarn

29-09

Ds. W. Dekker
*protestants emeritus predikant
uit Oosterwolde*

18-10

Ds. R. van Essen
protestants emeritus predikant uit Delft

11-11

Ds. H. de Leede
*protestants emeritus predikant
uit Amersfoort*

06-12

Drs. A.C. Bronswijk
*protestants emeritus predikant
uit Deventer*

gebeden

Feest- en gedenkdagen 2020

1 januari	Nieuwjaar
11 maart	Biddag voor gewas en arbeid
5 april	Palmzondag
9 april	Witte Donderdag
10 april	Goede Vrijdag
12-13 april	Pasen
27 april	Koningsdag, verjaardag Z.M. koning Willem-Alexander
4 mei	Dodenherdenking
5 mei	Bevrijdingsdag
17 mei	Verjaardag H.M. koningin Máxima
21 mei	Hemelvaartsdag
31 mei – 1 juni	Pinksteren
31 oktober	Hervormingsdag
4 november	Dankdag voor gewas en arbeid
29 november	Eerste zondag van de Advent
6 december	Tweede zondag van de Advent
13 december	Derde zondag van de Advent
20 december	Vierde zondag van de Advent
25-26 december	Kerst
31 december	Oudjaar

Joodse feest- en gedenkdagen 2020

(Israëlitisch jaar 5780/5781)

10 februari	Toe Bisjevat (Bomenfeest)
10 maart	Poeriem (Lotenfeest)
9-16 april	Pesach (Paasfeest)
21 april	Jom Hasjoa (herdenking Holocaust)
29 april	Jom Haätsmaoet (Onafhankelijkheidsdag 1948)
29-30 mei	Sjavoet (Wekenfeest)
30 juli	Tisja Beav (Verwoesting van de Tempel)
19-20 september	Rosj Hasjana (Nieuwjaar)
28 september	Jom Kippoer (Grote Verzoendag)
3-9 oktober	Soekot (Loofhuttenfeest)
10 oktober	Sjemini Atseret (Slotfeest)
11 oktober	Simchat Thora (Vreugde der Wet)
11-18 december	Chanoeka (Inwijdingsfeest)

Er is genoeg

Jesaja 55:1-13

Beloften van overvloed klinken op deze eerste dag van het nieuwe jaar. Een dag waarop veel mensen beginnen met nieuwe plannen en voornemens. Om dingen anders en beter te doen, om een betere versie van jezelf te worden. Maar Jesaja zegt iets anders: Er is genoeg, ook als je denkt dat je niet genoeg hebt of bent. Er is genoeg van wat écht belangrijk is. Je hoeft niet te denken vanuit een tekort, want bij God is er overvloed aan leven en liefde. Daarvan mag je genieten en het zal je goed doen, meer nog dan voedsel je verzadigt. Het is de belofte die klonk voor het volk Israël dat na de ballingschap stad en tempel in puin aantrof. Het enige goede voornemen dat nu nodig is, zegt Jesaja, is terugkeren naar God wanneer je van hem weg bent geraakt. Wanneer je dat doet, is er vreugde en vrede en komt het met dat puin ook wel goed.

 Lied 825:1,5,8

---

2 januari | donderdag*De grenzen worden opgerekt*

Jesaja 56:1-8

Deze woorden van Jesaja zijn bestemd voor een volk dat bezig is met opbouwen na de verwoesting van hun land. Ze zijn bevrijd uit ballingschap, maar het leven is nog niet perfect. Wat nodig is, is een goede relatie tot God waarin recht en gerechtigheid centraal staan. Wie zo leeft, zal ook in een goede verhouding tot anderen leven. Ook buitenstaanders, die in de oude wetten van Israël nog uitgesloten werden, worden uitgenodigd om mee te doen. Eunuchen en vreemdelingen krijgen expliciet een plaats in Gods verbond. Zo wordt Gods volk steeds diverser en groter.

Later kwam Jezus. Grenzen overgaan is zijn *core business*. Jezus gaat naar vreemdelingen, buitenstaanders, naar iedereen die er in de ogen van anderen niet bij hoort. Want Gods verbond gaat niet over uitsluiting, maar insluiting. 'Ik breng er nog meer bijeen dan al bijeengebracht zijn.'

 Lied 657

3 januari | vrijdag

Oude beloften en nieuwe verrassingen Matteüs 1:1-17

De eerste pagina van het Nieuwe Testament is op het eerste gezicht een saaie namenlijst. Maar wie verder kijkt, ontdekt allerlei boeiende dingen. Er zit een getallensymboliek in van zes keer zeven met Jezus als ultieme zevende, de climax. Daarnaast laat het Israëls geschiedenis zien: via Gods eerste beloften, naar de ellende van ballingschap, naar de hernieuwde hoop van de profeten. Tegelijkertijd staan er wonderlijke herinneringen in: Tamar, Rachab de prostituee, Ruth de vreemdeling, David de overspelige. En als slotstuk Jezus, geboren uit een ongetrouwde vrouw. Alsof Matteüs wil zeggen: God heeft al op allerlei wonderlijke wegen gewerkt, maar wat er nú gaat komen...! Oude beloften worden inderdaad vervuld, maar er staat ook iets nieuws te wachten wat niemand heeft kunnen voorzien. Zo werkt God. Hij is de God die doet wat Hij belooft én Hij is die God die verrast en verwondert.

 Lied 494

---

4 januari | zaterdag

God met ons Matteüs 1:18-25

Het verhaal over de geboorte van Jezus vertelt Matteüs heel ingetogen en eenvoudig, vanuit het perspectief van Jozef. De man die ontdekt dat zijn verloofde zwanger is zonder zijn toedoen. Matteüs houdt ons Jozef als een voorbeeld voor. Hoe gaat hij om met de ongelooflijke manier waarop God werkt? Hoe reageert hij?

Wie Gods boodschap gelooft, wordt deel van de beweging van God in deze wereld. Die beweging wordt zichtbaar in de twee namen die Jozef hoort. *Jezus* is de Griekse versie van Jozua, de man die het volk Israël het beloofde land binnenbracht. Jezus zal mensen gaan bevrijden uit de slavernij van de zonde. En *Immanuel* is de naam die alles samenvat, de reden waarom dit kind er is gekomen. God is er. God is aanwezig. Zo begint het hernieuwde verhaal van deze God, de God die naar ons toekomt als menselijke mogelijkheden ophouden.

 Lied 505

God loopt op de storm af om ons te ontmoeten. En daarom lopen wij in de richting van de storm – in vertrouwen. Vastberaden en hoopvol. Omdat God ook in de richting van de storm loopt – van de andere kant. En bij de weg die God gaat, horen geen illusies, ontkenning of vluchtgedrag. God weet dat de weg naar ons via het kruis leidt. God stapt het oog van de storm binnen om ons te ontmoeten. En wij stappen maar om één reden het oog van de storm binnen: om God te ontmoeten.

Uit: Samuel Wells, *Hoe zullen we leven? Christelijke kijk op actuele thema's*, Utrecht 2018, p. 231

---

5 januari | zondag

Een koning van een andere orde

Matteüs 2:1-12

Vandaag is het zondag Epifanie, de zondag waarop in vele kerken het verhaal van de wijzen uit het Oosten wordt gelezen. Het is een politiek verhaal over wie er nu uiteindelijk de ware macht in deze wereld bezit. Koning Herodus is doodsbang als hij hoort van de nieuwe koning, maar hij kan er niets aan veranderen en begrijpt niet dat Jezus koning is van meer dan alleen Joden. Matteüs zet hier grote lijnen uit en verwijst al naar het einde van zijn evangelie. Nu, aan het begin, komen de vreemdelingen uit het Oosten naar koning Jezus toe, getrokken door het licht van de ster. Aan het einde van het evangelie zal Jezus, na de duisternis aan het kruis, zijn leerlingen naar de vreemdelingen van deze wereld sturen. We worden vandaag uitgenodigd om zelf naar deze koning te reizen, via welke route dan ook.

 Lied 517:1,2,3

6 januari | maandag

De schaduw van het kruis

Matteüs 2:13-23

Waar het vorige gedeelte nog een vooruitwijzing was naar grote en goede dingen – Jezus als koning van de hele wereld en vreemdelingen die hem hun eer bewijzen – is dit gedeelte een vooruitwijzing naar het kruis. Jezus' komst is niet alleen maar het lieve en zachte kerstverhaal over het kind dat iedereen verdedert, dat engelen doet zingen en stoere herders laat glimlachen. Het kind is vanaf het begin een bedreiging, die een felle reactie van de heersende macht oproept. De schaduw van het kruis is hier al diepzwart te voelen. De wereld is niet veilig of makkelijk. En juist hier is dit kind, middenin de pijn van mensen. Immanuel, God met ons – God is met ons in opstanding en kruis. Niet voor niets noemt Matteüs hier Egypte: de bevrijding vanuit de slavernij moet door de dreiging van het water heen gebeuren.

 Lied 598

---

7 januari | dinsdag

De komst van de koning

Matteüs 3:1-17

Hoe bereid je je voor op de komst van de koning? Johannes de Doper wist niet precies wat hij moest verwachten, maar hij wist wel hoe mensen zich klaar konden maken. Door berouw te tonen, het leven om te keren, een complete verandering van hart en leven. Grote woorden gebruikt hij, over vuur en een bijl en addergebroed. De verwachtingen zijn hooggespannen. En dan opeens... komt Jezus het toneel op. Er is geen trompetgeschal dat de komst van de koning aankondigt, er zijn geen majesteitelijke rijtuigen of hordes bedienden. Er is alleen deze man, eenvoudig en rustig. Hij zal de grote woorden waarmaken op een andere manier dan de mensen verwachtten. Hij zal zichzelf geven, delend, stervend. Gods komende oordeel is geen oorlog, maar vrede.

 Lied 530

8 januari | woensdag

Duisternis en licht

Jesaja 56:9-57:6

Na de hoopvolle woorden uit Jesaja 56:1-8 volgt hier een scherpe confrontatie en uitdaging. De opdracht om de maatschappij opnieuw op te bouwen met ruimte voor iedereen is niet bepaald gemakkelijk! En als de leiders zichzelf tegoed doen aan een overdaad aan eten en drinken en bewust hun ogen afwenden van wat er verkeerd gaat in de gemeenschap, dan krijgt de nieuwe toekomst geen kans. Denk niet dat de God van na de ballingschap een andere God is, waarschuwt de profeet. God is niet veranderd. Nog steeds is God niet toegeeflijk ten opzichte van de mensen die het kwaad doen. De gevolgen van ongeloof en ontrouw blijven even afschuwelijk, tot en met kinderooffers aan toe. Maar wie trouw blijft, zal gered worden. Die woorden blijven tussen alle trouweloosheid door klinken. De duisternis kan het licht niet overwinnen.

 Lied 942

---

9 januari | donderdag

Onrustige harten

Jesaja 57:7-13

Het is om moedeloos van te worden. Het begon allemaal zo prachtig, in Jesaja 55. Een nieuw begin met overvloed voor iedereen, God die zijn volk had teruggebracht uit ballingschap, een nieuwe toekomst. Maar na amper één hoopvol hoofdstuk zijn we weer midden in de ellende beland. Er is geen perfecte maatschappij ontstaan in het verwoeste Jeruzalem. Het ideaal van Israël als voorbeeld voor de andere volken is wederom niet ten uitvoer gekomen. Leiders laten het afweten, God wordt niet meer gevreesd, vertrouwen wordt gesteld in andere goden. Mensen reizen naar het uiteinde van de aarde om een ander soort geluk te vinden. De profeet verzucht: Hoe ver je ook reist, geluk zul je alleen vinden bij God. Onrustig is het hart, totdat het rust vindt bij U, o God. Het is het refrein van het menselijk bestaan door alle eeuwen heen.

 Lied 897

10 januari | vrijdag

Ruimte bij God

Jesaja 57:14-21

Hoe kan het goede het laatste woord hebben als de wereld bevolkt wordt door imperfecte mensen? Dat blijft altijd weer de vraag. Verdrietig word je van de aanzeggingen van Gods oordeel over de mensen die het kwade doen. Het boek Jesaja staat er vol mee. Is er dan niemand die goed doet? Is er nog een kans dat het goed afloopt?

Ja, zegt God. Ik kan niet anders dan een afschuw hebben van iedere zonde, maar er is een oplossing. Er is vrede, er is rust, er is genezing. Er is een overvloed aan ruimte bij mij voor de nederige mens. Voor wie teleurgesteld is, verslagen en verdrietig. Voor wie weet heeft van de eigen onvolmaaktheid. Ik stel geen voorwaarde aan huidskleur of belijdenis of maatschappelijke positie. Wie mij oprecht zoekt, ontvang Ik met open armen. Zo begint de weg van de vrede.

 Lied 1001

---

11 januari | zaterdag

De kern van het geloof

Jesaja 58:1-5

Wat is voor jou de kern van het geloof? Het antwoord op die vraag kan verschillen per levensfase. Soms is het goed om eens kritisch stil te staan bij wat het geloof nu voor jou betekent. Ook het volk Israël was daarmee bezig. Ze verlangden naar Gods aanwezigheid en probeerden zijn wil te onderscheiden. Maar het leek wel alsof hun religieuze rituelen geen zin hadden. Hoe kon dat?

Als ze dit aan God voorleggen, krijgen ze luid en duidelijk antwoord. De God van Israël dienen betekent in een goede verhouding tot de ander leven. Als je je best doet om je precies aan alle regels te houden en tegelijkertijd de mensen om je heen niet goed behandelt, dan mis je het doel. Dat wisten jullie toch wel, zegt God. Of waren jullie het vergeten?

 Lied 537